

**Аналіз регуляторного впливу
проекту постанови Правління Національного банку України
“Про затвердження Положення про перестраховування у страховика
(перестраховика) нерезидента”**

I. Визначення та аналіз проблеми, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання

Національний банк України (далі – Національний банк) відповідно до пункту 8¹ статті 7 розділу I Закону України “Про Національний банк України” наділений повноваженнями здійснювати державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг у межах, визначених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” та іншими законами України.

24 липня 2021 року набрав чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою” № 1601-IX від 01 липня 2021 року (далі – Закон № 1601-IX), яким, серед іншого, внесено зміни до статті 12 Закону України “Про страхування” № 86/96-ВР від 07 березня 1996 року (далі – Закон про страхування), відповідно до яких визначено повноваження Національного банку встановлювати порядок та вимоги щодо здійснення перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента та виключено норму щодо встановлення порядку реєстрації укладених договорів перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами.

Ураховуючи попередню редакцію Закону про страхування у відповідній сфері правового регулювання, Кабінетом Міністрів України затверджено Порядок та вимоги щодо здійснення перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента (постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2004 року № 124) (далі – Постанова 124), а також прийнято Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Порядок реєстрації договорів перестраховування та надання страховиками (цедентами, перестраховувальниками) інформації про укладені договори перестраховування з страховиками (перестраховиками) нерезидентами, затверджений розпорядженням, від 15.09.2015 № 2201, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.10.2015 за № 1327/27772 (далі – Розпорядження 2201).

Відповідно до Закону України від 12.09.2019 № 79-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

державного регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон № 79) Національний банк із 01.07.2020 отримав повноваження щодо здійснення нагляду за діяльністю на ринках небанківських фінансових послуг.

Абзацом першим пункту 3 розділу II Закону № 79 визначено, що акти Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України, видані до 01.07.2020, діють до визнання їх такими, що втратили чинність, відповідними нормативно-правовими актами Національного банку, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, прийнятими в межах повноважень, установлених Законом України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”.

Відповідно до прийнятих змін до статті 12 Закону про страхування та з урахуванням вимог пункту 2 розділу II “Прикінцеві положення” Закону № 1601-IX, що зобов’язує Кабінет Міністрів України протягом трьох місяців привести його нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом, відповідно Постанова 124 та Розпорядження 2201 будуть визнаними такими, що втратили чинність.

У Національного банку, який набув повноважень регулятора ринку небанківських фінансових послуг, немає регуляторних актів із питань регулювання перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента.

Отже, існує потреба в урегулюванні вищезазначених проблем та затвердженні відповідного нормативно-правового акта Національного банку.

Суб’єктами, на яких поширюється дія регуляторного акта, є страховики (перестраховувальники), які проводять діяльність щодо перестраховування у страховиків (перестраховиків) нерезидентів. Проблема, яку пропонується розв’язати шляхом державного регулювання, має негативний вплив на діяльність страховиків.

Зазначене питання не може бути вирішене за допомогою ринкових механізмів, оскільки воно стосується реалізації повноважень Національного банку, визначених Законом про страхування.

II. Визначення цілей державного регулювання

Цілями державного регулювання, що безпосередньо пов’язані з розв’язанням вищезазначених проблем, є реалізація повноважень Національного банку, визначених Законом про страхування в сфері регулювання перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента.

Проект постанови Правління Національного банку “Про затвердження Положення про перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента” (далі – проект постанови) розроблено з метою врегулювання питань здійснення перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

III. Визначення та оцінка всіх прийнятних альтернативних способів досягнення встановлених цілей з аргументацією переваг обраного способу

Ураховуючи необхідність вирішення питань, пов'язаних із встановленням Національним банком порядку та вимог щодо здійснення перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента, альтернативних способів досягнення встановлених цілей немає.

Отже, Національний банк, ураховуючи положення Закону № 1601-IX та Закону про страхування, вважає прийняття регуляторного акта найліпшим способом досягнення вищезазначених цілей.

IV. Опис механізмів і заходів, які забезпечують розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта

Проектом постанови передбачено затвердження Положення про перестраховування у страховика (перестраховика) нерезидента.

Регуляторний акт також визначає:

встановлення вимог до страховиків (перестраховиків) нерезидентів під час укладання договорів перестраховування з такими страховиками (перестраховиками) нерезидентами щодо відповідності визначеному рівню рейтингу фінансової надійності (стійкості) страховика (перестраховика) нерезидента міжнародних рейтингових агентств на дату укладення договору перестраховування, що дозволить урегулювати питання виконання умов наявності трирічного досвіду діяльності страховиків (перестраховиків) нерезидентів [ураховуючи положення Угоди між Європейським Союзом та Великобританією (Brexit) під час укладання договорів перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами і необхідність перереєстрації страховиків на території країн Європейського Союзу)] або виконання умов наявності трирічного досвіду діяльності страховиків (перестраховиків) нерезидентів та державного нагляду за страховою і перестраховою діяльністю в країні реєстрації страховика (перестраховика) нерезидента в разі відсутності такого рейтингу;

урегулювання передачі ризиків страховиками – учасниками Ядерного страхового пулу України для перестраховування іноземним ядерним страховим пулам;

встановлення заборони щодо укладання договорів перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами, держава (юрисдикція) реєстрації/місцезнаходження яких визнана Верховною Радою України державою-агресором/державою-окупантом та/або не виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

визначає порядок здійснення Національним банком контролю за дотриманням страховиками (перестраховальниками) вимог щодо перестрашування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами.

Ступінь ефективності цього регуляторного акта оцінюватиметься за результатами аналізу показників діяльності страховиків (перестраховальників) на ринку страхування та перестрашування.

V. Обґрунтування можливості досягнення цілей у разі прийняття запропонованого регуляторного акта

Вимоги регуляторного акта є обов'язковими для виконання усіма страховиками (перестраховальниками), на яких поширюється дія цього акта. Ризик як негативного, так і позитивного впливу зовнішніх факторів на дію цього регуляторного акта потенційно зумовлюється переважно змінами в законодавчих актах України, що може призвести до необхідності внесення змін до цього регуляторного акта.

Упровадження вимог такого регуляторного акта не потребує додаткових витрат Національного банку, оскільки здійснюється в межах його повноважень.

Здійснення державного контролю та нагляду за додержанням вимог акта відбуватиметься в межах здійснення Національним банком наглядової діяльності за здійсненням діяльності на ринку страхування та перестрашування з періодичністю, визначеною відповідними нормативно-правовими актами Національного банку.

VI. Визначення очікуваних результатів прийняття запропонованого регуляторного акта

Прийняття акта дасть змогу привести у відповідність до Закону № 1601- IX та Закону про страхування нормативно-правовий акт, предмет регулювання якого належить до повноважень Національного банку та сприятиме реалізації повноважень Національного банку, передбачених цими законами.

Позитивними результатами прийняття акта буде зменшення адміністративного навантаження на страховиків (перестраховальників), які укладають договори перестрашування та є об'єктами нагляду Національного банку.

За результатами визначення очікуваних результатів прийняття регуляторного акта протягом всього строку його дії можна виокремити такі

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

В/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

позитивні наслідки для суб'єктів, на яких поширюється дія регуляторного акта:

1) скорочення обсягу інформації, яка надається Національному банку.

Проектом постанови передбачається скасування зобов'язань страховиків (перестраховувальників) надавати в 10-денний строк інформацію за укладеними договорами перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами Національному банку;

2) скорочення часових та фінансових витрат страховиків (перестраховувальників), що укладають договори перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами.

Проектом постанови передбачається скасування зобов'язань страховиків (перестраховувальників) реєструвати укладені договори перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами за допомогою облікової та реєструвальної системи;

3) урегулювання питання під час укладання договорів перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами виконання умов наявності трирічного досвіду діяльності страховиків (перестраховиків) нерезидентів [ураховуючи положення Угоди між Європейським Союзом та Великобританією (Brexit) і необхідність перереєстрації страховиків на території країн Європейського Союзу].

Проектом постанови встановлюється вимога до страховиків (перестраховиків) нерезидентів, з якими укладаються договори перестраховування, відповідати визначеному рівню рейтингу фінансової надійності (стійкості) міжнародних рейтингових агентств на дату укладення договору перестраховування та не застосовується вимога виконання умов обов'язкової наявності трирічного досвіду діяльності такого страховика (перестраховика) нерезидента та державного нагляду за страховою і перестраховою діяльністю в країні реєстрації страховика (перестраховика) нерезидента в разі відсутності такого рейтингу;

4) урегулювання передачі ризиків страховиками учасниками Ядерного страхового пулу України для перестраховування іноземним ядерним страховим пулам.

Проектом постанови не встановлюється вимога відповідності рейтингу фінансової надійності (стійкості) міжнародних рейтингових агентств страховика (перестраховика) нерезидента під час укладання договорів перестраховування з розміщення ризиків в іноземних ядерних пулах за дорученням членів Ядерного страхового пулу.

Отже, очікувані результати прийняття регуляторного акта матимуть позитивні наслідки для усіх суб'єктів, на яких поширюється дія цього регуляторного акта.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

VII. Обґрунтування строку чинності запропонованого регуляторного акта

Запропонований до розгляду акт набиратиме чинності з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

Строк дії акта не обмежений у часі.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Дія акта в разі його прийняття поширюватиметься на страховиків (перестраховувальників), які укладають договори перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами, за якими здійснює нагляд Національний банк.

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта, а саме станом на 30 червня 2021 року:

177 страховиків, із них страховиків зі страхування життя – 19;

2) сума переданих страховиками (перестраховувальниками) резидентами страхових премій страховикам (перестраховикам) нерезидентам та сума отриманих страхових виплат за договорами перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами, а саме:

на 31 грудня 2020 року страховики (перестраховувальники) резиденти сплатили перестрахових премій страховикам (перестраховикам) нерезидентам – 3,6 млрд грн, а загальна сума страхових виплат, компенсованих такими перестраховиками, становить близько 1,9 млрд грн;

3) частка перестрахових премій, сплачених перестраховикам-нерезидентам, що відповідають вимогам до рейтингів, встановлених постановою.

Станом на 31 грудня 2020 року частка перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, що відповідають вимогам до рейтингів, встановлених проектом постанови у загальній сумі перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, становить більше 95 %.

4) частка перестрахових премій за договорами перестраховування, ризику за якими розміщено в іноземних ядерних пулах, у загальній сумі перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам.

Станом на 31 грудня 2020 року частка перестрахових премій за договорами перестраховування, ризику за якими розміщено в іноземних ядерних пулах, у загальній сумі перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, становить близько 3 %.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

5) частка перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, зареєстрованим на території країн-учасниць Організації економічного співробітництва та розвитку, у загальній сумі перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам.

Станом на 31 грудня 2020 року частка перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, зареєстрованих на території країн-учасниць Організації економічного співробітництва та розвитку, у загальній сумі перестрахових премій, сплачених страховикам (перестраховикам) нерезидентам, становить більше 95 %.

Якісним показником результативності є виконання суб'єктами господарювання вимог регуляторного акта під час укладання договорів перестраховування зі страховиками (перестраховиками) нерезидентами. Висновок щодо цього показника можна буде зробити за результатами застосування його норм на практиці.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких відстежуватиметься результативність регуляторного акта в разі його прийняття

Відповідно до статей 3 та 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Національний банк проводить базові, повторні та періодичні відстеження результативності власних регуляторних актів з урахуванням Методики відстеження результативності регуляторного акта Національного банку, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України і Національного банку України від 14.04.2004 № 471.

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з використанням статистичних даних. Цільові групи осіб для опитування чи наукові установи не залучатимуться для проведення відстеження результативності цього регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься протягом року з дня набрання чинності цим актом відповідно до частини п'ятої статті 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”, оскільки для відстеження результативності використовуватимуться статистичні дані, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження проводитиметься не пізніше двох років із дня набрання чинності регуляторним актом.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04

Періодичне відстеження результативності – один раз на кожні три роки з дня закінчення заходів із повторного відстеження результативності цього регуляторного акта.

Для відстеження результативності акта Національний банк використовуватиме дані, отримані за результатами діяльності страховиків (перестраховальників).

Інформування суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта здійснюватиметься шляхом його оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

Голова Національного банку України

Кирило ШЕВЧЕНКО

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Шевченко Кирило Євгенович

Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000000E9100000DB430000

Дійсний до: 01.07.2023 16:41:07

Національний банк України

B/33-0006/69368

від 18.08.2021 17:10:04